Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	Ruimte
Titel	:	Ontwerpbegroting FUMO 2024
Onderwerp	:	Ontwerpbegroting FUMO 2024
Portefeuillehouder/Teamleider	:	G. But / G. Nijholt
Extern zaak ID (zaakcode)	:	D2023-00007907

Datum collegevergadering

14 maart 2023

Voorgesteld besluit

1. De tekst van de reactiebrief aan de FUMO vast te stellen en te versturen.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Embargo tot :n.v.t

Inleiding

Middels de brief van 6 februari 2023 heeft de FUMO de ontwerpbegroting FUMO 2024 en een wijziging begroting 2023 FUMO naar de deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling FUMO opgestuurd en wordt er gelegenheid gegeven om eventueel een reactie (zienswijze) hierop te geven. Voor de overzichtelijkheid worden beide stukken in een apart voorstel voorgelegd.

Argumenten

1.1 Voorstel is om alleen een zienswijze in te dienen tegen aspecten die beïnvloedbaar zijn

Op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen hebben de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten het recht om eventueel een zienswijze in te dienen tegen conceptbegrotingen van de Gemeenschappelijke Regeling FUMO (GR FUMO). Het indienen van een zienswijze is alleen zinvol op aspecten die beïnvloedbaar zijn. Tegen autonome ontwikkelingen kan wel een zienswijze ingediend worden, maar zal in de regel geen effect sorteren. Mochten deze ontwikkelingen namelijk niet in de begroting worden meegenomen, dan zullen deze kosten achteraf middels nacalculatie alsnog aan de deelnemers GR FUMO in rekening worden gebracht. Het heeft de voorkeur om deze autonome ontwikkelingen wel mee te nemen in de begrotingen van het betreffende jaar om daarmee deze kosten ook in de gemeentelijke begrotingen mee te kunnen nemen.

In de conceptbegroting FUMO 2024 is de uitzet van de begroting voor bijna de helft (€ 1.427.000) gebaseerd op autonome ontwikkelingen zoals de verhoging van de loon- en personeelskosten door indexering. Dat heeft te maken met de CAO-ontwikkelingen waar wij als gemeente zelf ook mee te maken hebben. Voorgesteld wordt om tegen deze aspecten geen zienswijze in te dienen aangezien dit autonome ontwikkelingen zijn.

1.2 Geen zienswijze op kengetallen bodem en energietoezicht

In de ontwerpbegroting wordt structureel € 286.000 gevraagd voor het aanpassen van de kengetallen Besluit Bodemkwaliteit. De bodemtaak is sinds het Besluit VTH, samen met asbest, wettelijk verplicht naar de FUMO gegaan. In de eerste jaren zijn de kengetallen van deze taak gebaseerd op inschattingen van de deelnemers voor wat betreft het aantal meldingen en de hoeveelheid toezicht hierop. Ook de urenbesteding is op die wijze in de begrotingen opgenomen.

Gebleken is dat voor asbest dit op zichzelf goed is ingeschat, maar voor bodem de kengetallen te laag zijn geweest. Dat wordt hiermee hersteld. Deze nieuwe kengetallen zijn gebaseerd op de ervaringscijfers van de FUMO. In de afgelopen jaren werden deze extra uren die nodig waren, via nacalculatie in rekening gebracht. Het is gewenst om de juiste (en reële) kengetallen voor bodem in de begroting op te nemen.

Voor wat betreft de uitvoering van taken specifieke uitkeringen energietoezicht (SPUK) geldt dat deze kosten tijdelijk worden begroot en ook (in ieder geval tot en met 2026) financieel worden gedekt door subsidies. Dit heeft dus geen negatief effect op de gemeentelijke bijdrage.

1.3 Verhogen collectieve uren

In de ontwerpbegroting wordt een verhoging van de collectieve uren voor een bedrag van € 575.000 opgevoerd. Dit wordt verklaard door het opnemen van 6.500 zogenaamde inwerkuren en extra uren voor de doorontwikkeling van processen, kennisontwikkeling en het beheer van de inrichtingenmodule (ICT).

Net zoals wij dat als gemeente ervaren, heeft de FUMO ook “last” van de huidige arbeidsmarkt. Het is moeilijk om goed en ervaren personeel aan te trekken, terwijl er wel meer taken naar de FUMO gaan (waar vaak ook specialistische kennis voor nodig is). In een samenwerking met de andere twee noordelijke omgevingsdiensten worden er initiatieven ontplooid om nieuw personeel te werven, maar ook om mensen op te leiden (trainees). Dergelijke trajecten kosten de organisatie (in de eerste periode) veel extra tijd. Deze tijd, de FUMO noemt ze inwerkuren, staat nu nog niet in de begroting van de FUMO opgenomen. Deze uren kunnen bestaande

medewerkers van de FUMO gaan “inleveren” door minder productieve uren te schrijven, maar kunnen ook aanvullend op de urenbegroting worden geplaatst. Voor dat laatste is gekozen. Daarmee wordt namelijk direct inzichtelijk om hoeveel uren dit daadwerkelijk gaat en maak je ook inzichtelijk wat het opleiden en het inwerken van nieuw personeel de organisatie kost. Van belang is dat er periodiek monitoring en verantwoording plaats vindt.

1.4 Versterking bedrijfsvoering logisch en verklaarbaar
In de ontwerpbegroting wordt structureel 3 Fte versterking voor de afdeling bedrijfsvoering gevraagd. Dat komt neer op een bedrag van € 270.000. Dit gaat om structureel:

- 1 Fte HRM/P&O
- 1 Fte ICT
- 1 Fte projectleider/beheer

Deze formatie-uitbreiding is inherent aan een groeiende organisatie waarin veel veranderingen zitten zoals grote wetswijzigingen. De FUMO heeft regelmatig specifieke projecten uit te voeren op basis van wetswijzigingen en die worden tot nu toe veelal extern weggezet omdat er in de organisatie te weinig beleidsmedewerkers zijn die tijd hiervoor kunnen vrijmaken. In die zin is het structureel wegzetten van projecten bij een eigen medewerker in de regel doorgaans (financieel) beter.

1.5 Uurtarief is erg hoog
Voor het jaar 2024 is het integrale uurtarief voor de basistaken van de FUMO verhoogd met € 6,00 naar € 117,00. Dat is een aanzienlijk uurtarief. Dit uurtarief wordt bepaald aan de hand van alle kosten die de FUMO maakt gedeeld door het aantal uren dat er worden geschreven. Dus inclusief de overheadkosten etc. Hoe meer mensen er komen te werken bij de FUMO, hoe lager dit uurtarief zal worden stelt de FUMO. Bij de komst van de Omgevingswet komen er veel meer taken naar de FUMO toe wat volgens de FUMO betekent dat het uurtarief beduidend zal dalen (er wordt geen getal genoemd). Onduidelijk is of deze verlaging van het uurtarief een positief effect heeft op de gemeentelijke bijdrage. Dat hangt namelijk af van hoeveel extra taken de FUMO voor de gemeente gaat/moet doen. Dat wordt op dit moment onderzocht en zal in de wijziging begroting FUMO 2024 dit jaar duidelijk moeten gaan worden. Deze wijziging wordt voor de zomer verwacht.

In het visiedocument van de FUMO valt te lezen dat de FUMO vanuit drie pijlers wil gaan werken. Het moet een kennisorganisatie zijn op het gebied van milieu en de FUMO streeft ernaar dat alle milieutaken voor meer dan de helft van de deelnemers van de GR FUMO worden uitgevoerd. Dat betekent dus dat de FUMO ook de plustaken voor (nog meer) gemeenten zou willen uitvoeren. Voor deze plustaken geldt dat gemeenten niet verplicht zijn deze taken bij de FUMO te beleggen. Dat kan de gemeente ook zelf doen, ofwel door een andere aanbieder laten uitvoeren.

Geadviseerd wordt om een zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2024 in te dienen. In deze zienswijze wordt de FUMO gevraagd om periodiek te rapporteren over de besteding van de inwerkuren en hoe deze in verhouding staan tot de productieve uren.
Daarnaast wordt voorgesteld om in de zienswijze een opmerking te maken over het uurtarief. Als de FUMO namelijk de deelnemers wil overtuigen om meer (gespecialiseerde) milieutaken (plustaken) bij de FUMO te gaan beleggen, dan zal hier ook een meer marktconform uurtarief moeten worden gehanteerd. Het uurtarief van de FUMO stijgt al jaren gestaag en dat nodigt minder uit om extra plustaken bij de FUMO te beleggen. Het voorstel is om de FUMO uit te dagen om te kijken naar mogelijkheden om het uurtarief te verlagen.
Tevens wordt geadviseerd om in de zienswijze een opmerking te maken over het percentage van de indexering loonkosten. Deze vallen namelijk hoger uit dan in de ontwerpbegroting 2024 worden omschreven.

Kanttekeningen

1.1 De begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 dienen los van elkaar beoordeeld te worden
Doordat de ontwerpbegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023 gelijktijdig bij ons binnenkomen, kan het beeld ontstaan dat de bedragen uit beide documenten bij elkaar opgeteld moeten worden. De financiële analyse op de begrotingswijziging 2023 en de conceptbegroting 2024 zijn echter beide opgesteld met de oorspronkelijke begroting 2023 als uitgangspunt. De begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 dienen dan ook los van elkaar (en niet cumulatief) beoordeeld te worden.

In de wijziging begroting 2023 komen deels dezelfde posten voor als in de ontwerpbegroting 2024. De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de oorspronkelijke begroting 2023. Het feit dat een bepaalde structurele post in de wijziging 2023 wordt meegenomen betekent niet dat deze door de begroting 2024 nog een keer wordt verhoogd. Er is geen sprake van cumulatie. De ontwerpbegroting 2024 is op de oorspronkelijke begroting 2023 gebaseerd aangezien op het moment van opstellen van deze ontwerpbegroting onduidelijk en onzeker was of en zo ja op welke wijze de wijziging begroting 2023 wordt vastgesteld. De oorspronkelijke begroting FUMO 2023 geeft deze duidelijkheid wel.

1.2 Effecten Omgevingswet niet meegenomen
In de voorliggende ontwerpbegroting is de impact van de Omgevingswet zelf niet verwerkt. Wel de aanpassing van de werkprocessen en dergelijke, maar niet het effect van bijvoorbeeld een andere werkwijze en de rol van de FUMO in de processen van de verschillende deelnemers. Voor de verwerking van de Omgevingswet in de begroting van de FUMO moet eerst duidelijk worden hoe deelnemers de diverse aspecten van de Omgevingswet invullen en welke rol de FUMO daarin heeft. De FUMO en deelnemers trekken hierin gezamenlijk op.

De verwachting is dat deze effecten van de Omgevingswet verwerkt zullen worden aan de hand van een begrotingswijziging 2024. Deze zal ons dit jaar nog toegezonden worden door de FUMO. Daarover zal een apart voorstel worden opgesteld welke gepland staat rond de zomer 2023. Deze effecten zijn nu nog niet bekend.

1.3 Ambities versus krappe arbeidsmarkt
De ambities in de ontwerpbegroting naast de regulier uit te voeren taken vragen veel van de FUMO en de deelnemers. De productiviteitsnorm staat als gevolg hiervan onder druk. De basis moet op orde zijn en daarna moet pas gedacht worden aan nieuwe zaken (ambitie). Het moet wel behapbaar blijven, ook voor het eigen personeel.

1.4 Verschil ontwerpbegroting ten opzichte van wijziging begroting 2023
De gemeentelijke bijdrage in de ontwerpbegroting FUMO 2024 is nagenoeg gelijk aan de gemeentelijke bijdrage aan de (indien ongewijzigd vastgesteld) wijziging begroting FUMO 2023.

1.5 CAO-ontwikkelingen
Wij constateren overigens dat de meegenomen effecten, met de kennis van dat moment, niet toereikend zullen zijn en er mag verwacht worden dat via nacalculatie de kosten hoger uit zullen vallen als gevolg van recente cao afspraken.

Financiële toelichting

De ontwerpbegroting 2024 vraagt voor Ooststellingwerf een totale bijdrage van € 548.630,-.

Bijdrage gemeente begroting FUMO 2023 oorspronkelijk	€ 478.706,-
Bijdrage gemeente conceptbegroting FUMO 2024:	€ 548.630,-
Verhoging:	**€ 69.924,-**

Financiën is op de hoogte gebracht van de ontwerpbegroting FUMO 2024.

Publicatie voor bekendmaking

Alle deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling FUMO (omgevingsdienst milieu) krijgen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting FUMO 2024. Het college stelt de gemeenteraad voor een zienswijze tegen deze ontwerpbegroting in te dienen.

Vervolg

a. Planning

b. Communicatie
De FUMO zal middels bijgesloten conceptbrief op de hoogte worden gebracht.

c. Evaluatie / controle
N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting FUMO 2024 d.d. 6 februari
2. Ontwerpbegroting FUMO 2024
3. Concept reactiebrief aan de FUMO op de ontwerpbegroting FUMO 2024

Geheime stukken

N.v.t.